

Nordea

Nordea Liv Forsikring AS
Rapport om solvens og finansiell stilling 2024

Innhold

Sammendrag	3	D Verdenssettelse for solvensformål	20
A Virksomhet og resultat	4	D1 Eiendeler	21
A1 Virksomhet	6	D2 Forsikringstekniske avsetninger	22
A2 Forsikringsresultat	6	D3 Andre forpliktelser	23
A3 Investeringsresultat	7	D4 Alternative verdsettelsesmetoder	23
A4 Resultat, øvrig virksomhet	7	D5 Andre opplysninger	23
A5 Andre opplysninger	7	E Kapitalforvaltning	24
B System for risikostyring og internkontroll	8	E1 Ansvarlig kapital	25
B1 Generell informasjon om system for risikostyring og internkontroll	9	E2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav	26
B2 Krav til egnethet	10	E3 Bruk av den durasjonsbaserteundermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet	26
B3 Risikostyringssystem, herunder egenvurdering av risiko og solvens	10	E4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller	26
B4 Internkontrollsystem	12	E5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet	26
B5 Internrevisjonsfunksjonen	12	E6 Andre opplysninger	26
B6 Aktuarfunksjonen	13		
B7 Utkontraktering	13		
B8 Andre opplysninger	13		
C Risikoprofil	14		
C1 Forsikringsrisiko	15		
C2 Markedsrisiko	16		
C3 Kredittrisiko	17		
C4 Likviditetsrisiko	18		
C5 Operasjonell risiko	18		
C6 Andre vesentlige risikoer	19		
C7 Andre opplysninger	19		

Sammendrag

I overensstemmelse med Solvens II-forskriftene offentliggjør Nordea Liv Forsikring AS (Nordea Liv, selskapet, vi) denne Rapport om Solvens og Finansiell Stilling. Hensikten med rapporten er å gi informasjon til kunder og andre interessenter som legger til rette for sammenlikning og åpenhet om selskapets virksomhet, resultater, risikoprofil, risikostyring og solvenskapitaldekning.

Rapporten er strukturert etter vedlegg XX i den delegerte forordningen (EU) 2015/35 om Solvens II. Rapporten er godkjent av styret i Nordea Liv.

Nordea Liv er et 100 prosent eiet datterselskap av Nordea Life Holding AB og en del av Nordea – et ledende Nordisk finanskonsern. Nordea Liv er det tredje største private livsforsikringselskapet i Norge og tilbyr privat tjenstepensjon, livsforsikring og individuell pensjonssparing. Nordea Liv forvalter pensjon på vegne av ca. 30 000 bedrifter og omtrent 1 000 000 privatpersoner.

Nordea Liv oppnådde et resultat før skatt på 1 722 millioner kroner i 2024. Samlet forvaltningskapital og brutto premier utgjorde henholdsvis 252 milliarder kroner og 34,6 milliarder kroner ved utgangen av året. Forvaltningskapitalen steg med 18 prosent i 2024, drevet av salg og markedsavkastning på tvers av produktene. Premieinntektene økte 13 prosent i samme periode og 99 prosent av premieinntektene for året stammer fra produkter med investeringsvalg og risikoprodukter.

Nordea Livs system for risikostyring og internkontroll er basert på det overordnede rammeverket for risikostyring og internkontroll i Nordea konsernet, samt egne styringsdokumenter som dekker liv- og pensjonsvirksomheten. Rammeverket sikrer identifisering, vurdering og håndtering av risiko selskapet er eller kan bli eksponert for. Nordea Liv har implementert tre forsvarslinjer, hvor det skilles mellom utøvende, overvåkende og kontrollerende enheter.

Nordea Liv eksponeres for forskjellige risiko, hvor de to største risikoene er markedsrisiko og forsikringsrisiko. Markedsrisikoen stammer hovedsakelig fra tradisjonelle produkter hvor Nordea Liv garanterer for en årlig minimumsavkastning. Disse produktene bidrar også til forsikringsrisiko ettersom Nordea Liv for en stor andel av produktene garanterer livsvarige pensjonsutbetalinger. Andre relevante risikoer inkluderer kredittisiko, likviditetsrisiko, operasjonell risiko, modellrisiko, bærekraftisiko og forretningsrisiko.

Som forsikringsselskap er Nordea Liv underlagt Solvens II regelverket. formålet med regelverket er å sikre at selskapene med stor sikkerhet kan dekke forsikringskrav og pensjonsutbetalinger. For å ivareta forsikringstakernes interesser er selskapene pålagt å ha tilstrekkelig solvenskapital til å dekke et risikobasert solvenskapitalkrav. Nordea Liv beregner solvenskapitaldekningen ved hjelp av standardmetoden slik den er definert i regelverket, og benytter seg av volatilitetsjustering, samt overgangsbestemmelser for forsikringstekniske avsetninger.

Nordea Liv hadde en solvenskapitaldekning på 225 prosent ved utgangen av 2024, godt over kravet i regelverket om en dekning på 100 prosent, og er godt rustet til å oppfylle sine forpliktelser overfor kundene. Nordea Livs interne målsetting er at solvenskapitaldekningen skal være over 150 prosent.

Som en del av risikostyringen i Nordea Liv gjennomføres diverse stress- og scenariotester. Testene og analysene viser at Nordea Liv er godt kapitalisert og er motstandsdyktig selv ovenfor mer alvorlige scenarier.

A Virksomhet og resultat

A Virksomhet og resultat

Nordea Liv er det tredje største selskapet i det private livs- og pensjonsforsikringsmarkedet i Norge. Vi tilbyr tjenestepensjon, livsforsikring og spareprodukter, og forvalter 252 milliarder kroner for omtrent 30 000 bedrifter og 1 000 000 poliseholdere. Vår visjon er:

Vi sikrer finansiell trygghet gjennom livet

Visjonen er vår overordnede ledestjerne og setter kursen for alt vi foretar oss. Den inspirer oss til å fokusere på kundene og deres behov til enhver tid. Vi er en sterk bidragsyter og en hjelpende hånd for kundene ved å gjøre sparing og forsikring relevant, trygt og enkelt.

Figur A1 Nordea Liv – en del av Nordea

Nordea Liv

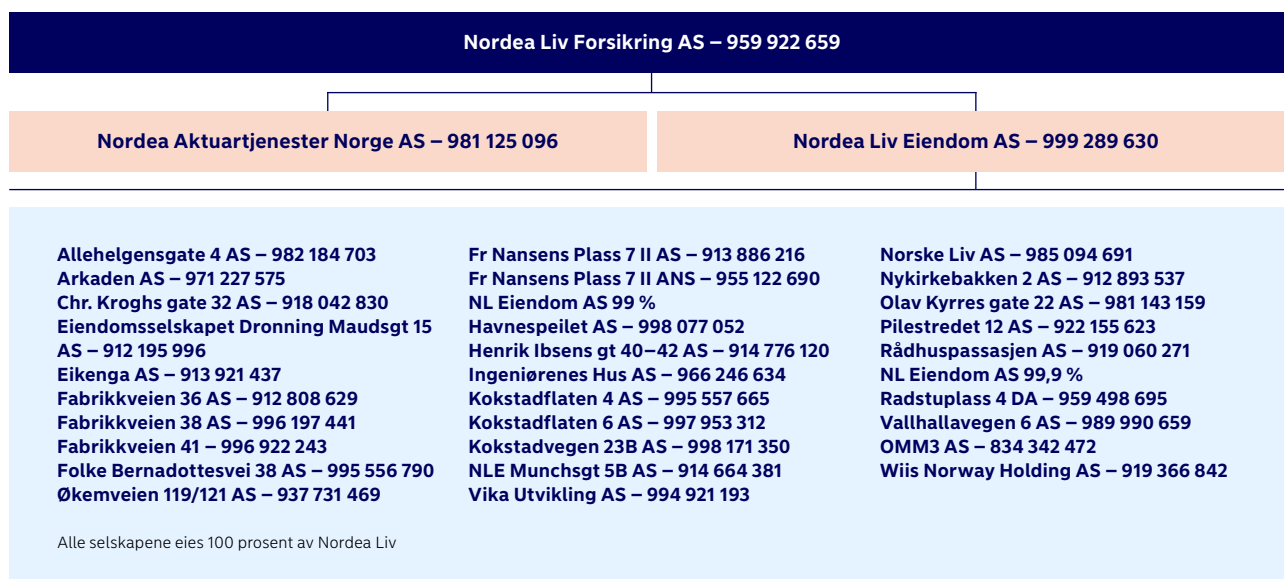
- Nordea Liv er en del av Nordea – et ledende Nordisk finanskonsern
- Nordea Liv eies 100 prosent av Nordea Life Holding AB, morselskapet i underkonsernet Nordea Life & Pensions
- Nordea Liv er underlagt tilsyn av Finanstilsynet

Nordea Liv pr 31. desember 2024

- Forvaltningskapital: 252 milliarder kroner
- Brutto premier: 34,7 milliarder kroner
- Solvensgrad 225 prosent
- Antall årsverk: 207

Figur A1.1 Juridisk struktur Nordea Liv

A1 Virksomhet

Nordea Liv er et aksjeselskap hjemmehørende i Norge. Selskapet har konsesjon til å drive livsforsikringsvirksomhet og er underlagt den norske tilsynsmyndigheten Finanstilsynet¹. PriceWaterhouseCoopers AS² er ekstern revisor, med Marius Kaland Olsen som ansvarlig revisor.

Nordea Liv er et heleid datterselskap av Nordea Life Holding AB (NLH AB) og en del av konsernet Nordea Life & Pensions (NLP). NLH AB er et heleid datterselskap av Nordea Bank Abp, som er morselskapet i Nordea-konsernet. NLH AB er hjemmehørende i Sverige og underlagt den svenske tilsynsmyndigheten Finansinspektionen³. Den juridiske strukturen til NLH AB er redegjort for i vedlegg 1. Konsernet NLP er underlagt gruppetilsyn av et tilsynskollegium bestående av medlemmer fra norske, svenske, danske og finske tilsynsmyndigheter.

Nordea Liv tilbyr tjenestepensjon og forsikringsrelaterte spareprodukter samt livsforsikringsprodukter til bedrifter og privatpersoner i det norske markedet. Produktene distribueres gjennom Nordea konsernets salgskanaler, Tryg Forsikring, If Forsikring, eierbanker til Frende Forsikring, og Lokalbank.

Forvaltningskapitalen var 252 milliarder kroner per 31. desember 2024, en økning med 17 prosent sammenliknet med 31. desember 2023. De samlede premieinntektene inkludert overførte reserver for 2024 ble 34,5 milliarder kroner, en økning på 12,7 prosent sammenliknet med 2023.

Selskapet oppnådde i 2024 et resultat til eier før skatt på 1 722 millioner kroner, en økning på 39,5 prosent sammenliknet med 2023. Økningen er drevet premieinntekter samt en høyere bidrag fra finansavkastning på tvers av produktene.

Tabell A1.1 Finansielle nøkkeltall

NOK tusen	31.des.24	31.des.23	Utvikling
Forvaltningskapital	251 714 152	214 001 801	17,6 %
Samlede bruttopremier	34 645 335	30 576 691	13,3 %
Garanterte produkter	283 057	378 837	–25,3 %
Produkter med investeringsvalg	32 844 746	28 820 677	14,0 %
Dødsrisikoforsikring	458 356	435 731	5,2 %
Uføreforsikring	879 235	772 363	13,8 %
Skadeforsikring	179 941	169 084	6,4 %
Driftsresultat	1 722 341	1 234 773	39,5 %

Selskapets virksomhet kan deles i to ulike områder; vekstportefølje og garantiportefølje. Vekstporteføljen består av produkter med investeringsvalg og livsforsikringsprodukter, dette er produkter som selges aktivt i markedet og stod for 99 prosent av totale premieinntekter i 2024.

Garantiporteføljen består av produkter hvor kundene har en avkastningsgaranti. Disse produkter selges ikke aktivt. 1 prosent av premieinntektene for 2024 kom fra garanterte produktene og skyldes at forsikringstaker har rett til å opprettholde innbetalinger på eksisterende kontrakter.

A2 Forsikringsresultat

Forsikringsresultatet er summen av ordinært risiko- og administrasjonsresultat. Samlet forsikringsresultat for 2024 er 1 228 millioner kroner, en økning fra 993 millioner kroner i 2023.

Garanterte produkter består av kollektiv tjenestepensjon og individuelle pensjonsprodukter med garanterte ytelser og overskuddsdeling. Disse bidro med et overskudd på 205 millioner kroner i 2024, dvs. en økning på 25 millioner kroner fra 2023. Dette skyldes primært bedring i risiko- og administrasjonsresultat for fripolisene

Produkter med investeringsvalg består av kollektiv innskuddspensjon og individuelle pensjonsprodukter uten garantert avkastning eller ytelser. Segmentet bidro med 685 millioner kroner til forsikringsresultatet for 2024, som er en forbedring fra 467 millioner kroner i 2023. Inntekter fra produkter med investeringsvalg er i stor grad relatert til AuM. I 2024 økte AuM med ca. 25 prosent, og resultatforbedringen har i all hovedsak sammenheng med dette.

1) Finanstilsynet, Postboks 1187 Sentrum, 01047 Oslo, Norge. Besøksadresse: Revierstredet 3, 0151 Oslo. E-post: post@finansstilsynet.no. Telefon: +47 22 93 98 00, Faks: +47 22 63 02 26.

2) PriceWaterhouseCoopers AS, Postboks 3984 Sandviken, 5835 Bergen. Besøksadresse: Torgallmenningen 14, 5014 Bergen. Telefon: +47 02316

3) Finansinspektionen, Postboks 7821, SE–103 97 Stockholm, Sverige, Besøksadresse: Brunnsgatan 3, Stockholm, E-post: finansinspektionen@fi.se or firstname.lastname@fi.se. Telefon: +46 8 408 980 00 (sentralbord), Faks: +46 8 24 13 35.

Tabell A2.1 Resultat forsikring

2024, NOK tusen	Garanterte produkter	Produkter med investeringsvalg	Dødsrisiko-forsikring	Uføreforsikring	Skadeforsikring	Sum
Risiko og administrasjonspremie	17 357	1 108 950	468 099	882 738	273 850	2 750 993
Erstatninger	-289 594	2 101	104 821	671 618	73 381	562 327
Kostnader	101 005	421 792	106 552	212 868	50 455	892 671
Resultat reassuranse	1 211	0	6 219	2 121	58 394	67 946
Forsikringsresultat	204 735	685 057	250 507	-3 870	91 620	1 228 049

2023, NOK tusen	Garanterte produkter	Produkter med investeringsvalg	Dødsrisiko-forsikring	Uføreforsikring	Skadeforsikring	Sum
Risiko og administrasjonspremie	34 575	865 381	444 961	797 966	253 243	2 396 126
Erstatninger	-258 593	1 637	113 584	530 550	82 759	469 937
Kostnader	111 969	397 042	99 753	208 719	47 241	864 724
Resultat reassuranse	998	0	6 948	15 895	44 156	67 997
Forsikringsresultat	180 201	466 702	224 677	42 802	79 086	993 468

Dødsrisikoforsikring består av individuelle forsikringer mot død. Forsikringsresultatet for 2024 var 251 millioner kroner, noe som er en forbedring på 26 millioner kroner fra 2023. Dette skyldes økt premievolum og tilfredsstillende marginer.

Uføreforsikring består av kollektive og individuelle forsikringer mot uførhet. Disse ga et underskudd på 4 millioner kroner i 2024. Sammenliknet med 2023 er dette en nedgang på 47 millioner kroner, noe som i stor grad skyldes forverring av risikoresultatet for kollektiv innskuddspensjon. For individuelle uføreforsikringer er forsikringsresultatet også noe dårligere enn i 2023, med en nedgang på omtrent 5 millioner kroner.

Skadeforsikring består av individuelle forsikringer mot alvorlig sykdom. Forsikringsresultatet for 2024 ble 92 millioner kroner, som er en økning fra 79 millioner kroner i 2023.

A3 Investeringsresultat

Netto avkastning fra alle investeringer i Nordea Liv var 25,7 milliarder kroner i 2024. Resultatet i 2024 var en god del bedre enn i 2023. Aksjeavkastning var den største driveren bak avkastningen. Oslo Børs hadde en avkastning på 11,3 prosent og verdensindeks sikret til NOK hadde en avkastning på 19,9 prosent i 2024.

Alle investeringsprofiler leverte positiv avkastning i 2024. Generelt leverte profilene med høy aksjeandel høyere avkastning enn de med lavere aksjeandel. Indeksforvaltning leverte relativt best avkastning av investeringsprofilene. Nordea Liv tilbyr til kunder med innskuddspensjon. Indeksforvaltning 80 oppnådde en avkastning på 25,86 prosent, Indeksforvaltning 80 Valutasikret 18,3 prosent, Aktiva Bedrift 80 leverte 16,5 prosent og Bærekraft 80 Valutasikret 16,2 prosent i 2024.

Kollektivporteføljen leverte avkastning på 4,4 prosent. Alle aktivaklasser bidro positivt, aksjer mer enn eiendom og obligasjoner til amortisert kost.

Tabell A3.1 Investeringsresultat

NOK million	2024	2023
Aksjer og andeler	25 961	19 790
- Utbytte	17	22
- Realisert gevinst/tap	21 100	4 277
- Urealisert gevinst/tap	4 844	15 491
Obligasjoner til virkelig verdi	127	140
- Renteinntekter	6	167
- Realisert gevinst/tap	120	-185
- Urealisert gevinst/tap	1	158
Obligasjonertil amortisert kost	1 566	1 347
- Renteinntekter	1 719	1 458
- Realisert gevinst/tap	-153	-111
Derivater	-2 207	-1 754
- Renteinntekter	0	0
- Realisert gevinst/tap	-1 998	-1 742
- Urealisert gevinst/tap	-209	-12
Inntekter fra investering i datterselskap	139	-959
Andre inntekter/kostnader	84	71
Sum investeringsresultat	25 670	18 635

Nordea Liv har ikke ført investeringsinntekter eller -kostnader direkte mot egenkapitalen.

Nordea Liv investerer ikke direkte i verdipapiriserte strukturer, kun gjennom fondsforvaltere. Ved utgangen av 2024 har Nordea Liv eksponering mot et investeringsfond som investerer i verdipapiriseringer. Fondet tilfredsstiller kravene i Solvens II-direktivet knyttet til långivers egenrisiko i fondet.

A4 Resultat øvrig virksomhet

Andre vesentlige inntekter omfatter distribusjonsgodtgjørelse på 322 millioner kroner for 2024, mot 245 millioner kroner for 2023.

Andre vesentlige kostnader omfatter salgs- og portefølje-provisjoner på 320 millioner kroner for 2024, mot 284 millioner kroner for 2023. Det betales også et forvaltningshonorar som i 2024 beløp seg til 98 millioner kroner, mot 101 millioner kroner i 2023.

A5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen annen annen vesentlig eller relevant informasjon enn det som fremkommer over.

B System for risikostyring og internkontroll

B System for risikostyring og internkontroll

B1 Generell informasjon om system for risikostyring og internkontroll

Overordnet system for risikostyring og internkontroll i Nordea Liv

Nordea Liv har vedtatt egne instruksjer for risikostyring og internkontroll. Styrende dokumenter fra Nordea Gruppen godkjennes og implementeres i den grad de passer for vår virksomhet. Nordea Liv utarbeider i tillegg forsikringsspesifikke styrende dokumenter, herunder et rammeverk for risikoappetitt og egne retningslinjer og rutiner.

Nordeas system for risikostyring og internkontroll bygger på en modell med tre forsvarslinjer. Styrende organer og kontrollfunksjoner er illustrert i figur B1.1.

Styret

Styret i Nordea Liv har det overordnede ansvaret for selskapets forretningsvirksomhet. Styret skal sikre at selskapets organisering er transparent og forsvarlig, med klar fordeling av funksjoner og ansvarsområder. Styret er ansvarlig for at selskapet har etablert en robust virksomhetsstyring, og effektive systemer for risikostyring og internkontroll. Videre skal styret påse at regnskapsføring, kapitalforvaltning og selskapets finansielle stilling er betryggende, herunder at selskapet drives i samsvar med lover og forskrifter.

Styret i Nordea Liv har utarbeidet instruks for administrerende direktør som definerer deres ansvarsområder og plikter. Styret fører tilsyn med den daglige ledelse av selskapet.

Styret har utnevnt revisjonsutvalg og risikoutvalg. Revisjonsutvalget skal forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen, samt overvåke selskapets internrevisjon. Revisjonsutvalget skal ha løpende kontakt med selskapets revisor, samt vurdere og overvåke revisors uavhengighet. Risikoutvalget skal forberede styrets gjennomgang av risikostrategi og risikostyring, samt kommer med anbefalinger i forhold til selskapets risikoappetitt og internkontroll. Utvalgene bistår styret i forberedelse av saker, men beslutningene fattes i styret.

Administrerende direktør og selskapets ledergruppe

Administrerende direktør står for den øverste ledelsen av selskapet og er ansvarlig for å gjennomføre selskapets strategi i tråd med de overordnede strategiske målene vedtatt av styret. Administrerende direktør er videre ansvarlig for å implementere effektive prosesser for risikostyring og internkontroll, samt påse at regnskapet er i overensstemmelse med

gjeldende lovgivning og at økonomi tas hånd om på en forsvarlig måte. Administrerende direktør gir styret den informasjonen som er nødvendig for at de skal kunne utføre sine oppgaver. Ledergruppen er administrerende direktørs kollegium for overordnet ledelse.

Figur B1.2 Ledergruppen i Nordea Liv 31.12.2024

Uavhengige kontrollfunksjoner

Styret har etablert uavhengige kontrollfunksjoner i henhold til relevante lovkrav; risikostyringsfunksjon, etterlevelseshfunksjonen, aktuarfunksjon og internrevisjon.

Risikostyringsfunksjon, etterlevelseshfunksjonen og aktuarfunksjon er en del av Nordea Livs organisasjon. Internrevisjon er utkontraktert til og utføres av Nordeas Group Internal Audit. Funksjonenes roller og ansvarsområder er nærmere beskrevet i kapitlene B3-B6.

Endringer i styrende organer og kontrollfunksjoner

I 2024 har det ikke blitt gjennomført endringer i ledergruppen:

- Petteri Änkilä har fratrådt stilling som styrets leder 1. desember 2024. Jon Brenden er innstilt som midlertidig leder fram til Per Långsved vil erstatte ham etter selskapets generalforsamling.

Figur B1.1 Styrende organer i Nordea Liv

Godtgjørelse

Nordea Liv følger Nordea Gruppens policy for godtgjørelse, fastsatt av styret i Nordea Bank Abp. Retningslinjene er vedtatt av styret i Nordea Liv.

Policyen støtter opp om Nordea Livs evne til å rekruttere, utvikle og beholde høyt motiverte, kompetente og resultatorienterte medarbeidere. Nordea Liv tilbyr konkurransedyktige men ikke markedsledende godtgjørelsespakker.

Nordea Liv har en helhetlig tilnærming til lønn og godtgjørelser som erkjenner betydningen av balanserte, men differensierte avlønningsstrukturer basert på virksomhetens behov og markedet, samt avlønningsstrukturer som er i overensstemmelse med ansvarlig og effektiv risikostyring.

Nordea Liv benytter seg av følgende variable godtgjørelser:

- Overskuddsdeling skal stimulere til verdiskaping for kundene og aksjonærene, og omfatter alle medarbeiderne i Nordea konsernet. Kriteriene for overskuddsdelingsprogrammet gjenspeiler Nordea konsernets langsiktige mål: avkastning på egenkapital, kostnader i forhold til inntekter (cost/income ratio), kundetilfredshet, og bærekraftig finans.
- Variabel lønn og insentivprogram for ledere kan tilbys for å rekruttere, motivere og beholde utvalgte ledere og nøkkelpersoner, samt belønne sterke prestasjoner og innsats. Individuelle prestasjoner vurderes basert på forhåndsbestemte økonomiske og ikke-økonomiske prestasjonskriterier

Policyen omfatter ikke tilleggspensjoner eller førtidspensjonsordninger for medlemmene i styret eller andre nøkkelpersoner.

Nordea Liv tar del i en felles godtgjørelseskomite for selskapene i NLP.

B2 Krav til egnethet

Nordea Livs virksomhet utføres i henhold til Nordea konsernets krav til egnethet angitt i Group Board Directive on Suitability. For å oppfylle kravene til egnethet må en person ha og vise at hen har de egenskapene som trengs for at hen skal kunne utføre oppgavene og ivareta det ansvaret stillingen innebærer. Disse egenskapene knytter seg til uavhengighet i personlig atferd og utøvelse av forretningsvirksomheten, god vurderingsevne og tilstrekkelig kunnskap, erfaring og faglige kvalifikasjoner.

Egnethetsvurderingene gjennomføres som en del av rekrutteringsprosessen og løpende som en del av hver medarbeiders faste prestasjons- og utviklingssamtaler.

Vurderingen av en persons egnethet omfatter en vurdering av personens faglige og formelle kvalifikasjoner, kunnskap om og relevant erfaring fra forsikringsbransjen eller

annen relevant virksomhet og skal ta hensyn til de oppgavene personen er satt til å utføre, og, der det er relevant, til forsikrings-, økonomi-, regnskaps-, aktuar- og lederkompetanse.

Vurderingen av en persons egnethet omfatter i tillegg en vurdering av personens redelighet og økonomiske forhold basert på bevis på deres personlighet, personlige atferd og forretningsetikk inklusive eventuelle kriminelle, økonomiske eller tilsynsaspekter som er relevante for vurderingen.

B3 Risikostyringssystem, herunder egenvurdering av risiko og solvens

Overordnet system for risikostyring

Nordea Liv har etablert et rammeverk for risikostyring.

Rammeverket bygger på Nordea-konsernets retningslinjer og prinsipper, og består av policyer, instruksjer, rammer og kontroller. Til sammen sikrer disse identifisering, måling, overvåkning, styring og rapportering av risiko. Målsetningen for risikostyringen er å begrense effektene av uforutsette tap og avgjøre hvorvidt en skal unngå, begrense eller akseptere risikoer i tråd med selskapet finansielle evne og risikoappetitt.

Rammeverket er forankret i virksomheten via nøkkelprosesser for risikostyring, regelmessig rapportering samt ytterligere instruksjer og charterere.

Risikokultur

En god risikokultur er selve grunnmuren i risikostyring.

Nordea arbeider for en sunn, integrert og konsernovergripende risikokultur, basert på en felles forståelse og helhetlig oppfatning av risiko og hvordan de styres. Risikokulturen består av våre verdier og holdninger som kommer til uttrykk gjennom vår adferd og evne til læring.

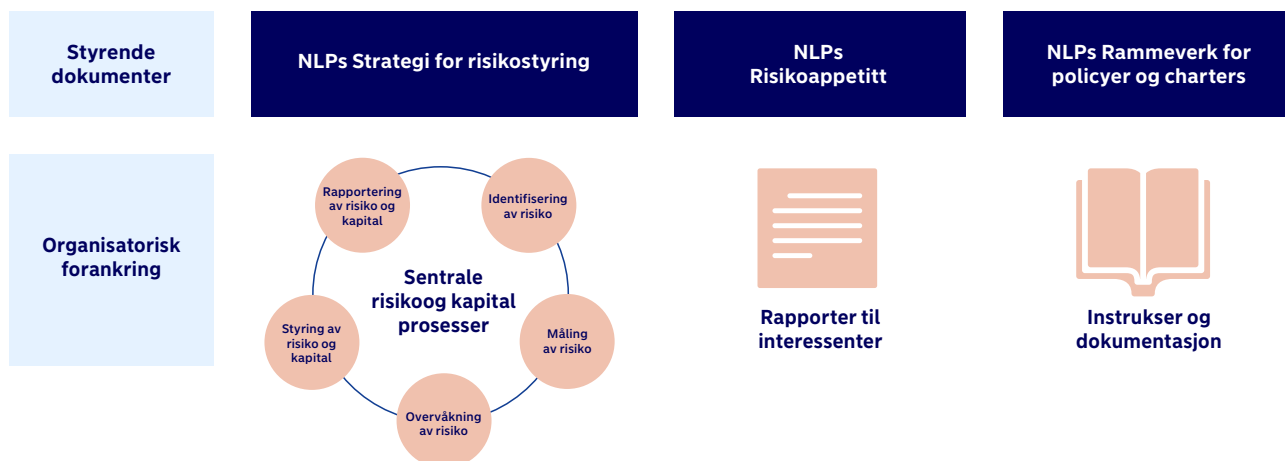
Nordeas risikokultur bygger på tydelig kommunikasjon fra ledelsen, ansvarliggjøring av de ansatte, et miljø preget av åpen dialog og rom til å utfordre etablert praksis, samt riktige insentiver som speiler konsernets risikoappetitt og langsiktige interesser.

I Nordea er forretningsområdene selv ansvarlig for den daglige proaktive risikostyringen og for å drive virksomheten innenfor de avtalte rammene. Dette omfatter å etablere effektiv overvåking og kontrolltiltak, støttet av jevnlig opplæring og kommunikasjon.

Risikostrategi og risikoappetitt

Styret i Nordea Liv har det overordnede ansvaret for selskapets risikostrategi og risikoappetitt, og fastsetter prinsippene for hvordan disse styres. Styret drøfter og vedtar selskapets risikostrategi og risikoappetitt minst årlig. NLPs risikoappetitt og risikostrategi gir føringer og setter rammer for risikoen

Figur B3.1 Risikostyring og internkontroll

i Nordea Liv. NLPs risikoappetitt og risikostrategi gir føringer og setter rammer for risikoen i Nordea Liv.

De viktigste prinsippene i risikostrategien er:

- Vi påtar oss risikoer som vi forstår og kan kontrollere, overvåke og rapportere, og som er i tråd med vår risikoappetitt
- Vi etablerer et helhetlig og konsistent rammeverk for risikostyring og internkontroll på tvers av funksjoner og landegrenser
- Vi tilfredsstiller eksisterende og fremtidige regelverkskrav som påvirker styringen av risiko og kapital
- Risikostyringsfunksjon er en partner for virksomheten innenfor risikoområdet

Vår risikoappetitt er en del av den strategiske styringen og fastsettes med utgangspunkt i den overordnede forretningsstrategien og kapitalsituasjonen. Rammeverket for risikoappetitt omfatter sentrale risikoer for vår forretningsvirksomhet. Disse er kapitalrisiko, markedsrisiko, forsikringsrisiko, likviditetsrisiko, modellrisiko, operasjonell risiko, etterlevelsesrisiko, forretningsrisiko og bærekraftsrisiko. Vår risikoappetitt inneholder et sett utsagn for de ulike typene risiko som angir rammer eller vurderingsprinsipper som definerer grensene for akseptabelt risikonivå.

Selskapets risikostrategi og risikoappetitt er organisatorisk forankret via nøkkelprosesser og aktiviteter for å kartlegge, måle eller vurdere, overvåke, håndtere og rapportere risikoer og deres innvirkning på kapitaliseringen.

Kartlegging av risiko er del av den ordinære virksomheten. Top-down prosesser fokuserer på strategiske og fremvoksende risikoer, mens bottom-up prosesser blant annet inkluderer egenvurdering av risiko og kontroller, samt risikoidentifisering og vurdering som del av endringsstyring.

Vi bruker kvantitative og kvalitative metoder for måle og vurdere risiko, og for å anslå sannsynligheten for og konsekvensene av de forskjellige risiko. Nordea Liv bruker blant annet eksponeringsanalyser, stress- og scenariotester samt ekspertvurderinger.

Risiko håndteres på alle nivåer i virksomheten, både gjennom strategiske beslutninger og den daglige driften. I håndteringen av risikoer kan selskapet velge å akseptere risikoene slik de er, unngå risikoene ved å fjerne den underliggende årsaken eller styre risikoene gjennom tiltak som enten påvirker sannsynligheten for eller konsekvensene av hendelsen dersom risikoen inntreffer.

Risiko overvåkes og rapporteres regelmessig for å støtte opp om de forretningsmessige beslutningene, samt for å kontrollere at virksomheten forholder seg til vedtatte rammer og risikoappetitt. Rapporteringsfrekvens varierer fra ukentlig til årlig. Målgruppen avhenger av rapportens innhold og inkluderer selskapets risikoorganisasjon, ledergruppe og styre, samt NLP, Nordea Gruppen og tilsynsmyndighetene.

Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen er en uavhengig kontrollfunksjon og skal sikre effektiv implementering av rammeverket for risikostyring, samt overse at internkontrollen er i tråd med konsernets og myndighetenes krav.

For å sikre ett harmonisert rammeverk for risikostyring i NLP er det etablert et CRO Forum, hvor Chief Risk Officer i NLP og datterselskapene er faste medlemmer. Forumets formål og virkeområde er beskrevet i et charter.

Risikostyringsfunksjonen gir innspill relatert til risiko og kontroll i forretningsmessige beslutningsprosesser gjennom deltakelse i arbeidsgrupper og beslutningsorganer. Chief Risk Officer rapporterer regelmessig til styret og gir uavhengige råd til styret i risikospørsmål, samt kan kommunisere direkte med styret på eget initiativ. Chief Risk Officer er medlem av ledergruppen i Nordea Liv.

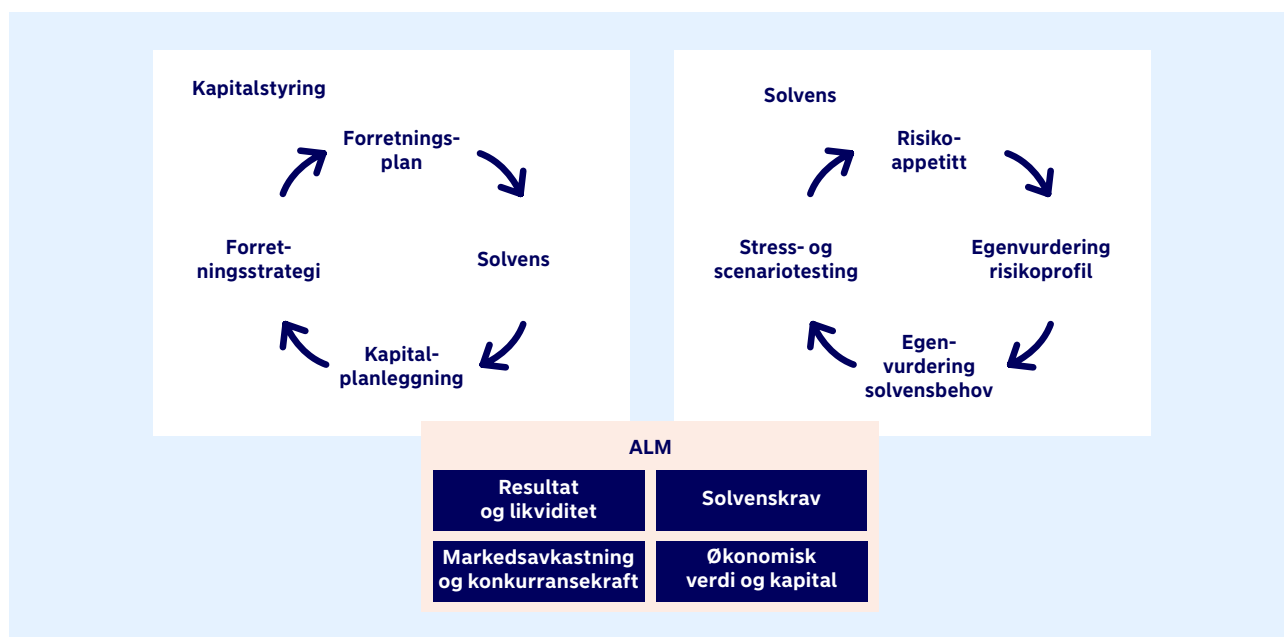
Risiko og kapitalstyring

Prosess for risiko og kapitalstyring i Nordea Liv skal sikre at selskapet er tilstrekkelig kapitalisert til enhver tid. Prosessen er framoverskuende og basert på forretningsplanen vår, og skal sikre at selskapet er beredt til å iverksette tiltak for å opprettholde en tilfredsstillende kapitalsituasjon uavhengig av tilstanden i finansmarkeder og endringer i rammebetingelsene. Prosessen støtter opp om strategiske og forretningsmessige mål, og tar hensyn til makroøkonomiske, forretningsmessige og fremvoksende risikoer.

Selskapets egenvurdering av kapitalbehovet beregnes på grunnlag av selskapets risikoprofil sammenliknet med underliggende forutsetninger i standardmetoden, samt områder i virksomheten som ikke inngår i solvenskapitalkravet etter standardmetoden.

Utfallet av prosess for styring av risiko og kapital rapporteres årlig i egenvurdering av risiko og solvens (ORSA) rapporten til Finanstilsynet.

Figur B3.2 Prosess for risiko og kapitalstyring

Egenvurdering av risiko og solvens

ORSA rapporten er selskapets og styrets egenvurdering av risiko og solvens. Rapporten utarbeides årlig og sendes til tilsynsmyndigheten innen to uker etter at den er vedtatt av styret. Egenvurderingen er knyttet opp til selskapets forretningsplan og viser selskapets risikoprofil, samt framskrivning av solvenskapitaldekningen under normale og stressede omstendigheter. Det gjennomføres en ekstraordinær ORSA dersom det skjer endringer som vesentlig påvirker risiko eller solvens.

Styret deltar aktivt i risiko og kapitalstyringen i Nordea Liv, blant annet gjennom å kartlegge risikoer, legge premissene for hvordan egenvurderingen skal gjennomføres, gjennomgå resultatene og sørge for at resultatene og konklusjonene blir dokumentert og kommunisert internt i virksomheten. Styrets arbeid med risiko og kapitalprosessene, samt med risikostyring og internkontroll er dokumentert i styrets årshjul.

Forretningsområdene er involvert i vurderingen av hvilke scenarier det er hensiktsmessig å teste, gjennom å kartlegge mulige trusler mot virksomheten samt ulike strategiske scenarier.

B4 Internkontrollsystem

Internkontrollen i Nordea Liv styres av NLP Policy on Internal Governance and NLP Internal Control Instruction. Dokumentene fastsetter grunnprinsippene for internkontrollrammeverket og prinsippene for rammeverket av styrende dokumenter i Nordea Liv.

I henhold til rammeverket for internkontroll er alle forretningsområdene ansvarlig for risikostyringen innen eget ansvarsområde og for at det er etablert kontroller som sikrer etterlevelse av interne og eksterne rammer. Rammeverket skal sørge for en effektiv og forsvarlig drift, tilstrekkelig identifisering, måling og håndtering av risiko, gode administrative og regnskapsmessige prosedyrer, pålitelig rapportering av finansiell og ikke-finansiell informasjon, samt etterlevelse av lover, reguleringer, krav fra tilsynsmyndighetene og Nordeas interne regler.

Internkontroll utføres av styrende organer, risikostyringsfunksjoner, ledelse og ansatte i Nordea Liv. Formålet med prosessene er å legge til rette for at hele organisasjonen bidrar til en effektiv og god internkontroll. Prosessene bygger på en tydelig og transparent organisasjonsstruktur, klar fordeling av roller og ansvarsområder, klare definisjoner, samt felles verktøy og prosedyrer.

Hovedprinsippet for internkontroll i Nordea er en modell basert på tre forsvarslinjer, hvor det skilles mellom utøvende, overvåkende og kontrollerende enhet. Forretningsområdene og støttefunksjonene utgjør første forsvarslinje. Andre forsvarslinje representeres av risikostyringsfunksjonen, etterlevelsfunksjonen og aktuarfunksjonen. Internrevisjonen utgjør tredje forsvarslinje.

Figur B4.1 Forsvarslinjer i NLP

Første forsvarslinje	Andre forsvarslinje	Tredje forsvarslinje
• Ansvar for daglig risikostyring og etterlevelse av gjeldende regulering • Ansvar for å drive virksomheten i henhold til godkjent rammeverk for internkontroll og risikostyring, samt innenfor de rammene som er satt for risikoeksponering • Ansvar for å identifisere, vurdere, kvalitetssikre og rapportere vesentlig finansiell og ikke-finansiell risiko	• Uavhengige kontrollfunksjoner som skal støtte og utfordre risikostyringen i første forsvarslinje • Ansvarlig for å vedlikeholde og overvåke implementeringen av internkontrollrammeverket • Sikre at all risiko selskapet er eller kan bli eksponert for identifiseres, vurderes, overvåkes, håndteres og rapporteres	• Uavhengig kontrollfunksjon med ansvar for å vurdere internkontrollrammeverket og prosessene for å identifisere, rapportere og kontrollere risiko • Internrevisjon støtter styrets arbeid i å sikre selskapets eiendeler, omdømme og bærekraft

Etterlevelsfunksjonen

Etterlevelsfunksjonen i Nordea Liv er en uavhengig kontrollfunksjon underlagt kravene i Solvens II, samtidig er funksjonen organisert som en integrert del av Nordea konsernets etterlevelsfunksjon.

Hensikten med etterlevelsfunksjonen er å bidra til verdiskapning gjennom å gi et uavhengig risikobasert syn på etterlevelse av lover, forskrifter, forretningsprinsipper, etiske retningslinjer, god forretningspraksis og interne regler som gjelder for Nordea Liv. Dette skjer ved at funksjonen kartlegger etterlevelsrisiko og støtter de ansvarlige risikoeierne i arbeidet med å håndtere risikoene på en effektiv måte.

Nordea Livs etterlevelsfunksjon er ansatt lokalt og har en funksjonell rapporteringslinje til leder av NLPs etterlevelsfunksjon og en legal rapporteringslinje til administrerende direktør og styret i Nordea Liv.

Etterlevelsfunksjonen har det mandat, den kompetansen og den tilgangen til relevant informasjon som er nødvendig for å være effektiv.

Etterlevelsfunksjonens ansvarsområder er beskrevet i NLPs Compliance direktiv og omfatter å kartlegge, vurdere, overvåke, kontrollere og rapportere selskapets etterlevelsrisikoer.

B5 Internrevisjonsfunksjonen

Internrevisjonsfunksjonen i NLP ivaretas av Nordeas Group Internal Audit (GIA). De interne reglene til funksjonen beskrives i Group Board Directive for Group Internal Audit og tilhørende manualer og arbeidsrutiner.

I henhold til Nordeas konserndirektiv skal GIA støtte ledelsen i arbeidet med å beskytte organisasjonen gjennom å:

- Forsyne styret og ledelsen med uavhengig, risikobasert og objektiv bekreftelse, rådgivning, innsikt og fremsynthet
- Vurdere om alle vesentlige risikoer blir identifisert og hensiktsmessig rapportert av ledelsen og risikofunksjonene til styret, styrets komiteer og ledergruppen
- Vurdere om alle vesentlige risikoer blir tilstrekkelig kontrollert
- Utfordre ledergruppen til å forbedre effektiviteten i eierstyring og selskapsledelse, risikostyring og kontroll

Group Board Directive for Group Internal Audit er godkjent av styret i Nordea Liv. Som det fremgår av direktivet skal ikke GIAs medarbeidere delta i arbeidet i andre funksjoner, i selve virksomheten eller i arbeidet med å utvikle og velge risikomodeller eller andre risikostyringsverktøy. Direktivet anerkjenner internasjonale standarder for yrkesmessig utførelse av internrevisjon og etiske retningslinjer publisert av Institute of Internal Auditors.

B6 Aktuarfunksjonen

Aktuarfunksjonen i Nordea Liv er en uavhengig kontrollfunksjon underlagt kravene i Solvens II. Aktuarfunksjonene i NLP jobber sammen på tvers av konsernet, utveksler erfaringer og enes om rammeverk for å sikre en effektiv utførelse av ansvarsområder. Aktuarfunksjonen i Nordea Liv er en integrert del av risikostyringsenheten og rapporterer til Chief Risk Officer.

Aktuarfunksjonen i Nordea Liv er ansvarlig for en uavhengig gjennomgang av:

- Beregning av forsikringstekniske avsetninger i Solvens II, for eksempel gjennom å analysere beste estimat forutsetninger og validering av modeller for å sikre løpende etterlevelse av regelverket
- Forsikringsstrategi, herunder strategi for reassuranse og tegning av forsikring

Aktuarfunksjonen skal minst årlig utarbeide en skriftlig rapport som fremlegges for styret. Rapporten omfatter blant annet en uavhengig vurdering av forsikringstekniske avsetninger i henhold til Solvens II-direktivet. Videre dokumenterer rapporten alle oppgaver aktuarfunksjonen har utført og resultatet av dem, identifiserer eventuelle mangler og gir anbefalinger om hvordan de bør rettes opp.

B7 Utkontraktering

Nordea Liv benytter enkelte andre oppdragstakere til å utføre oppgaver på vegna av foretaket. Utkontraktering er underlagt interne retningslinjer vedtatt av styret i Nordea Liv. Leverandører følges opp for å sikre at de leverer avtalt kvalitet. Utkontraktinger som er klassifisert som kritisk eller viktig rapporteres til ledergruppen halvårlig, og til styret minst årlig.

Nordea Livs retningslinjer for utkontraktering gjelder for alle avtaler om utkontraktering. Nordea Livs ansvar overfor kunder, myndigheter og andre endres ikke som følge av utkontraktingen. Retningslinjene for utkontraktering fastsetter prinsipper for risikovurdering før utkontrakting, vurderingen av nødvendigheten og viktigheten av utkontraktingerte forhold, innholdet i kontraktene med tjenesteleverandører, kontroll med og rapportering av utkontraktingerte tjenester og rapportering til tilsynsmyndighetene. Alle tjenesteleverandørene som har utkontraktingersavtaler med Nordea Liv forplikter seg til å overholde gjeldende lover og etiske retningslinjer.

Nordea Liv har følgende kritiske eller viktige utkontraktingerte tjenester:

Tabell B7.1 Utkontraktingerte tjenester

Tjeneste	Kontraktspartner	Hjemmehørende
Porteføljeforvaltning og investeringsvirksomhet	Nordea Asset Management AB	Sverige
KYC for pensjons- og forsikringsprodukter	Nordea Bank Abp filial i Norge	Norge og Finland
AML og CTF screening	Nordea Bank Abp	Finland
IT tjenester	Nordea Bank Abp	Finland
Internrevisjon	Nordea Bank Abp	Finland
IT tjenester	DXC Technology Norge AS	Norge
IT tjenester	Zalaris HR Services Norway AS	Norge
Administrasjon av betalingsforsikring	Nordea Bank Abp.	Norge og Finland
Nytt kjernesystem (i prosjektfase)	Lumera AS	Norge

B8 Andre opplysninger

Styret gjennomgår årlig selskapets risikostyring og internkontroll, samt ressursene for den, for å sikre en robust styringsstruktur og et effektivt risikostyrings- og internkontrollsystem.

Intern- og eksternrevisjonen foretar en uavhengig evaluering av Nordea Livs styringssystemer. Anbefalingene fra disse revisjonene gjennomgås av styret og implementeres i forhold til risikoene i virksomheten.

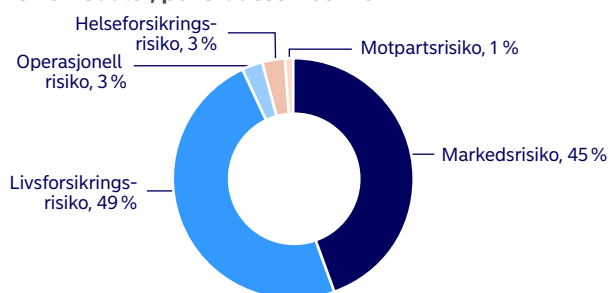
C Risikoprofil

C Risikoprofil

Nordea Liv eksponeres for forskjellige risikoer gjennom sin virksomhet, blant annet forsikringsrisiko, markedsrisiko, kredittisiko, likviditetsrisiko, operasjonell risiko, bærekraftisiko og forretningsrisiko. De to største risikoene sett i forhold til Nordea Livs solvenskapitalkrav er:

- Markedsrisiko, som er hovedsakelig drevet av rentegarantier og forskjell i durasjon på eiendeler og forpliktelser knyttet til langsiktige garanterte pensjonsprodukter.
- Forsikringsrisiko, som hovedsakelig knytter seg til usikkerhet om avgang, kostnader, uførhet og levealder

Figur C1 Solvenskapitalkrav fordelt på risikomoduler, per 31. desember 2024

Solvenskapitalkravet fordelt på risikomoduler i figur C1 tar hensyn til diversifiseringseffekter mellom risikomodulene.

Stress- og scenariotester

Som en del av den regelmessige risiko- og kapitalrapportering gjennomfører Nordea Liv diverse stress- og scenariotester. Disse omfatter blant annet stresstester av vesentlige eksponeringer og forutsetninger, stresstester i henhold til standardmetoden under Solvens II, omvendte stresstester, samt framskrivninger av selskapets solvensposisjon under scenarioer som reflekterer sentrale forretningsrisikoer og scenarier basert på historiske og potensielle fremtidige makroøkonomiske kriser.

C1 Forsikringsrisiko

Forsikringsrisiko defineres som risikoen for tap eller negativ endring i verdien av forsikringsforpliktelser som følge av endringer i nivået, utviklingen eller volatiliteten i dødelighetsrater, levealder, uførhet, gjenkjøp og avgang.

Alle Nordea Livs produkter inneholder elementer av forsikringsrisiko. For tradisjonelle garanterte produkter dominerer opplevelsesrisiko og for risikoprodukter er uførhetsrisikoen størst. For produkter med investeringsvalg er eksponering mot forsikringsrisiko lav. Foruten tradisjonell forsikringsrisiko reflekterer solvenskapitalkravet også avgangsrisiko, og denne er størst for risikoprodukter og produkter med investeringsvalg.

Måling og analyse av forsikringsrisiko

Nordea Liv måler forsikringsrisiko ved hjelp av standardmetoden i Solvens II og ved å måle solvensbalansens følsomhet for stressede forsikringsscenarier gjennom regelmessige stress- og scenariotester. Stresstestene viser at Nordea Liv er betryggende kapitalisert. Metodene for måling av forsikringsrisiko er ikke vesentlig endret i løpet av rapporteringsperioden.

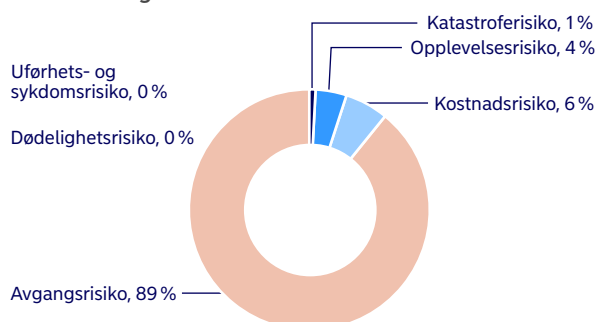
Eksponering mot livsforsikringsrisiko i Solvens II viser at avgangsrisiko har størst innvirkning på solvenskapitalkravet, etterfulgt av kostnadsrisiko og opplevelsesrisiko.

Solvenskapitalkravet knyttet til livsforsikringsrisiko har økt også i 2024. Dette skyldes i hovedsak økt avgangsrisiko som følge av endringer i eksponering, forutsetninger og modeller.

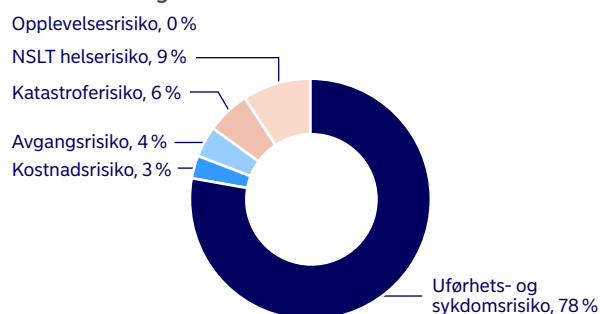
Innen helseforsikringsrisiko dominerer risiko for uførhet og sykdom. Det største bidraget stammer fra individuelle forsikringsprodukter.

Figur C1.1 Solvenskapitalkrav for forsikringsrisiko fordelt på undermoduler, per 31. desember 2024

Livsforsikring

Helseforsikring

Solvenskapitalkravet fordelt på undermoduler i figur C1.1 tar hensyn til diversifiseringseffektene mellom undermodulene.

Avgangsrisiko

Avgangsrisiko omfatter risiko for avgang, overgang til fripoliser, fornyelser og endringer i premienivåer. Risikoen er knyttet til avvik mellom faktisk og forventet avgang. Nordea Livs avgangsrisiko knytter seg hovedsakelig til produkter med investeringsvalg og risikoprodukter der nåverdien av fremtidige resultater bidrar positivt til den ansvarlige kapitalen i Solvens II.

Avgangsrisiko er knyttet til forsikringstakers atferd og reduseres ved å sikre at produktene oppfyller kundenes forventninger og ved å gjennomføre proaktive tiltak i forhold til markedsutviklingen eller utviklingen i regelverk. Avgang analyseres, overvåkes og rapporteres regelmessig, noe som hjelper Nordea Liv å identifisere og tilpasse seg nye trender.

Opplevelsesrisiko

Opplevelsesrisiko er hovedsakelig knyttet til livslange pensjonsutbetalinger fra Nordea Livs garanterte produkter. Risikoen oppstår når det er avvik mellom faktisk og forventet dødelighet. Det blir regelmessig foretatt vurderinger av forventet levealder.

Konsentrasjon av forsikringsrisiko

Nordea Livs forsikringsportefølje omfatter individuelle og kollektive forsikringer, med god spredning på bransjer, geografi og demografi, samt på produkttype og risiko. Store selskaper kan utgjøre en geografisk risikokonsentrasjon, risikoen håndteres gjennom selskapets reassuranseprogram.

Styring av forsikringsrisiko

Styring av forsikringsrisiko skjer i henhold til retningslinjer for tegning av forsikring, reassuranse og prosesser for produktgodkjenning.

Retningslinjer for tegning av forsikring

Tegning av forsikringer skjer i henhold til Nordea Livs retningslinjer for styring av forsikringsrisiko. Retningslinjene er utarbeidet for å sikre robuste tegningsprosesser og god rådgivning til kundene. Retningslinjene sikrer lik og etisk behandling av alle nye kunder samt at de enkelte risikoene aksepteres eller avslås på velinformert grunnlag. Gode retningslinjer sikrer også at kundene blir tilbudt produkter som er egnet til å oppfylle deres behov.

Risikoklassifisering og differensiert prising benyttes i både person- og bedriftsmarkedet. For risikoprodukter i privatmarkedet gjennomføres individuelle vurderinger. Avhengig av dekning og størrelsen på ytelsene kan tegningsprosessen også omfatte helsevurdering og/eller vurdering av økonomiske forhold. For risikoprodukter i bedriftsmarkedet kan det gjennomføres risikovurderinger som benyttes for å plassere bedrifter i risikoklasser. Formålet med vurderingene er å avdekke forhold hos forsikrede som indikerer atypisk eller forhøyet risiko.

Aktuarfunksjonen kartlegger risikoer og gir anbefalinger, samt uttrykker egne synspunkter på retningslinjene for tegning av forsikringer. Aktuarfunksjonen gjennomgår retningslinjene årlig og ved endringer.

Reassuranse

Nordea Livs reassuranseprogram dekker individuell og samlet risiko knyttet til dødelighet og uførhet, herunder katastrofedekning av dødelighet, uførhet og alvorlig sykdom. Hensikten med reassuranseprogrammet er å redusere volatiliteten i erstatningene, bidra til mer stabile risikoresultater og beskytte selskapet mot risikokonsentrasjoner og katastrofer. Nye kontrakter med vesentlige individuelle risikoeksponeringer forsikres eventuelt med fakultativ gjenforsikring.

Reassuranseprogrammet overvåkes via risikoresultatet for hver produktkategori. Aktuarfunksjonen er ansvarlig for å gjennomgå reassuransestrategien og -programmet minst én gang i året.

Produktgodkjenning

Nordea har etablert en felles metode for styring av endringer. Metoden er nærmere beskrevet i avsnitt C5 Operasjonell risiko. Metoden omfatter også en særskilt godkjenningssprosess for nye produkter, som blant annet innebærer en vurdering av lønnsomhet og kapitalkrav, samt om produktet samsvarer med selskapets risikoappetitt.

Spesialforetak (special purpose vehicles)

Nordea Liv benytter seg ikke av spesialforetak for å styre forsikringsrisiko.

C2 Markedsrisiko

Kapitalforvaltningen i Nordea Liv er tredelt. Kollektivporteføljen omfatter tradisjonelle garanterte produkter og risikoprodukter. Kollektivporteføljer har til nå vært fordelt på to underporteføljer tilpasset garantinivået for de enkelte kontraktene. Fra og med 2025 er kollektivporteføljen delt inn i 5 porteføljer basert på risikonivå. Produkter med investeringsvalg er forvaltet i investeringsvalgporteføljen. Dette omfatter både investeringsprofiler og enkeltfond avhengig av kundenes risikopreferanser. Selskapets egne midler er forvaltet i selskapsporteføljen.

Markedsrisiko er den dominerende risikoen i Nordea Liv, og er i hovedsak knyttet opp mot selskapet sin evne til å innfri den årlige rentegarantien i kollektivporteføljen. Risikoen omfatter både finansielle eiendeler og gjeld og renterisiko knyttet til forsikringsforpliktelsene.

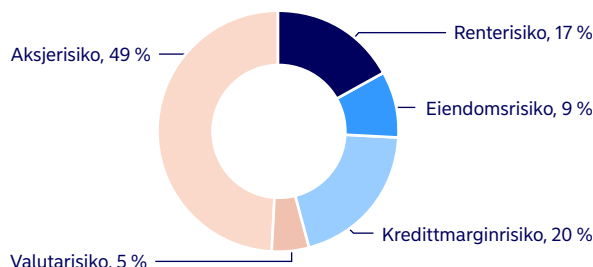
Måling og analyse av markedsrisiko

Markedsrisiko er målt ved hjelp av standardmetoden i solvens II, stress- og følsomhetsanalyser, simuleringer og eksponeringsanalyser. Metodene for måling av markedsrisiko er ikke vesentlig endret i løpet av rapporteringsperioden. Stresstester viser at Nordea Liv er betryggende kapitalisert.

Standardmetoden i Solvens II

Markedsrisiko er den mest volatile risikoen. Aksjerisiko, renterisiko og kredittmarginrisiko har størst innvirkning på solvenskapitalkravet. Den relative eksponering mot aksjerisiko er opp, drevet av økt risikotaging i den investeringsportefølje tilknyttet garanterte pensjonsprodukter.

Figur C2.1 Solvenskapitalkrav for markedsrisiko fordelt på undermoduler, per 31. desember 2024

Solvenskapitalkravet fordelt på undermoduler i figur C2.1 tar hensyn til diversifiseringseffektene mellom de ulike undermodulene.

Nordea Liv er eksponert for renterisiko gjennom forpliktelsene knyttet til garanterte produkter. Risikoen reduseres delvis gjennom å investere i obligasjoner med lang durasjon, men det er ikke mulig å matche forpliktelsene fullt ut gjennom det norske obligasjonsmarkedet.

Nordea Liv er eksponert for aksje- og eiendomsrisiko gjennom rentegarantien knyttet til garanterte produkter. Selskapet investerer i aksjer og eiendom for å diversifisere porteføljene og dra fordel av en høyere forventet langsiktig avkastning. Nivået på aksjeeksponeringen i kollektivporteføljen er knyttet til den risikobærende evnen og risikoappetitten, som styres av nivået på de finansielle bufferne. Aksjeeksponeringen økte gjennom 2024 på grunn av en økning i nøytral allokeringen som følge av markedet og tilpassing til den nye bufferfond. Eiendomseksponeringen økte noe som følge av positive markedsutviklingen og kjøp for å nå strategisk allokering.

Selskapet er også eksponert for aksjerisiko gjennom forventede fremtidige forvaltningsinntekter fra produkter med investeringsvalg. Fallende aksjekurser vil redusere fremtidige forvaltningsinntekter, noe som igjen reduserer den ansvarlige kapitalen i solvensbalansen.

Nordea Liv har begrenset allokering mot aktiva klassifisert som infrastruktur.

Nordea Liv er eksponert for kredittmarginrisiko gjennom investeringer i rentepapirer i porteføljer knyttet til garanterte produkter. Nordea Liv påtar seg kredittmarginrisiko for å oppnå avkastning ut over risikofri rente.

Tabell C2.1 Rentepapirer fordelt på rating per 31. desember 2024

	%
AAA	29,2 %
AA	8,3 %
A	19,8 %
BBB	19,4 %
BB	2,7 %
B	1,9 %
CCC eller lavere	0,5 %
Ikke ratet	18,2 %

Stress- og følsomhetsanalyse

Nordea Liv utfører regelmessig stresstester av ansvarlig kapital, solvensposisjonen og reservene. Langsiktigheten i liv- og pensjonsvirksomheten innebærer at solvenskapitaldekningen beregnet uten bruk av overgangsbestemmelsen for forsikringstekniske avsetninger er mest følsom overfor renteendringer.

Tabell C2.2 Sensitivitet solvenskapitaldekning per 31. desember 2024

	Uten overgangsbestemmelse avsetninger	Med overgangsbestemmelse avsetninger
Solvensgrad 31. desember 2024	225 %	225 %
Aksjer –20 %	221 %	221 %
Aksjer +20 %	219 %	219 %
Renter –50bp	226 %	226 %
Renter –200bp	219 %	219 %
Renter +50bp	219 %	219 %
Kredittmarginer +50bp, volatilitetsjustering (VA) +15bp	218 %	218 %
Aksjer –20 %, renter –50bp, kredittmarginer +50bp, VA +15bp	215 %	215 %
Unit link marginer –20bp	253 %	253 %

Prognoser av utviklingen i selskapets portefølje, resultat, og kapitalposisjon er viktige ledd i selskapets risiko og kapitalstyringen. Prognosene suppleres med stresstester med hjelp av makroøkonomiske og forretningsmessige risikoscenarier.

Simuleringer av eiendeler og forpliktelser

Nordea Liv foretar regelmessige ALM analyser gjennom stokastiske simuleringer av eiendeler og gjeld knyttet til de garanterte produktene for å teste den strategisk aktiva sammensetningen, samt analysere risiko og avkastningsaspekter forbundet med disse produktene.

Måling av eksponering

Investeringsporteføljene knyttet til garanterte produkter kontrolleres med hensyn til eksponering for forskjellige aktiva klasser, motparter og valutaer for å sikre tilstrekkelig diversifisering. Porteføljene knyttet til produkter med investeringsvalg kontrolleres med hensyn til eksponering for aktiva klasser og valutaer.

Styring av markedsrisiko

Nordea Liv styrer markedsrisiko i henhold til ALM-matrisen inkludert i figur B3.2. Dette bidrar til forretningsbeslutninger som balanserer kort- og langsiktige perspektiver, herunder konkurransekraft, regulatoriske krav, lønnsomhet, likviditet, kunder og kapital.

Styret fastsetter årlig rammer for kapitalforvaltningen, rammene sikrer at investeringene er tilstrekkelig diversifisert med hensyn til aktiva og utstedere. Markedsrisiko kontrolleres regelmessig mot selskapets risikoappetitt og rammene. Videre er markedsrisiko styrt i samsvar med investeringsstrategien og forsvarlighetsprinsippet. Markedsrisiko i garanterte produkter reduseres gjennom investering i eiendeler klassifisert til amortisert kost, der formålet er å balansere forholdet mellom durasjonen på eiendeler og forpliktelser, og samtidig skape en stabil avkastning som gjør at Nordea Liv kan innfri garantier og kundenes forventninger. Eksponeringen mot obligasjoner til amortisert kost er redusert til favor av aksjeeksponering som følge av nye regler for bufferfund tilkoblet garanterte produkter.

Investeringsprosessen og forsvarlighetsprinsippet

Forsvarlighetsprinsippet er en integrert del av Nordea Livs investeringsprosess. Trygg og forsvarlig forvaltning og risikohåndtering er sikret gjennom Nordea Livs investeringsprosess. Investeringsprosessen sørger for at kapitalforvaltningen er tilpasset risikokapasitet og andre begrensninger i produktene Nordea Liv tilbyr. Prosessen sikrer at det settes passende rammer og nøytralvekter for hver portefølje, og at mandater og fond som benyttes i produktene er valgt ut på en forsvarlig måte. Siste ledd i prosessen er at avkastningen i porteføljer, mandater og fond blir overvåkt og evaluert. Investeringsprosessen, og de tilhørende strategier, policies og prosedyrer utgjør et rammeverk som sørger for at forsvarlighetsprinsippet kriterier om at alle risikoer forbundet med investeringer skal kunne identifiseres, måles, håndteres og kontrolleres blir fulgt for alle Nordea Liv sine investeringer.

Videre detaljer rundt investeringsprosessen er beskrevet i Nordea Livs investeringsstrategi, policy for håndtering av investeringsrisiko og tilhørende prosedyrer.

Konsentrasjon av markedsrisiko

Nordea Liv styrer konsentrasjonsrisiko gjennom å fastsette øvre grenser for størrelsen på enkeltinvesteringer og for samlede investeringer per aktiva klasse. Risiko styres både i de enkelte investeringsmandatene og på overordnet nivå. Nordea Liv reduserer konsentrasjonsrisikoen gjennom regelmessig revidering og justering av investeringsporteføljene.

Nordea Liv diversifiserer investeringene og konsentrasjonen av markedsrisiko vurderes som lav. Selskapet har imidlertid en høy eksponering mot den makroøkonomiske utviklingen i Norge noe som er naturlig gitt at dette er vårt hjemmemarked.

C3 Kredittrisiko

Motpartsrisiko i Solvens II gjenspeiler potensielle tap som følge av uventet mislighold hos motparter og debitorer og tar hensyn til risikoreduserende kontrakter, reassuranse, verdipapiriseringer og derivater, samt fordringer fra tredjeparter og eventuelle andre kreditteksponeringer som ikke inngår i kredittmarginrisikomodulen.

Måling og analyse av kredittrisiko

Nordea Livs motpartsrisiko knytter seg hovedsakelig til innskudd og derivatkontrakter. Risikoen måles ved hjelp av standardmetoden i Solvens II. Eksponeringen for motpartsrisiko er lav og tilsvarer mindre enn 1 prosent i diversifisert bidrag til det samlede solvenskapitalkravet. Det har i rappor-

teringsperioden ikke skjedd vesentlige endringer i kreditt-risikoprofilen eller målemetoder.

Styring av kredittisiko

Motpartsrisiko styres i henhold til retningslinjene for investeringer og rammene som angir risikoappetitten som gjelder for motpartsrisiko. For å redusere eksponeringen ved uventet mislighold sørger Nordea Liv for diversifisering av motparter, konsentrasjonen på individuelle motparter reduseres gjennom rammeverket for investeringer.

C4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for å ikke kunne oppfylle forpliktelser uten økte omkostninger eller – i siste instans – risikoen for ikke å kunne oppfylle forpliktelser når de forfaller til betaling.

Likviditetsrisiko kan oppstå på grunn av begrenset likviditet i investeringene, samt endrede kontantstrømmer fra forsikringsforpliktelsene som følge av endring i erstatninger, avgang eller gjenkjøp.

Måling av likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko måles i første rekke ved å vurdere likviditeten i selskapets investeringer og ved å utarbeide likviditetsprognoser. Metodene for måling av likviditetsrisiko har ikke endret seg vesentlig i rapporteringsperioden. Styret fastsetter rammene for likviditetsrisiko.

Likviditeten til investeringer knyttet til forsikringstakernes forpliktelser blir vurdert for å sikre at profilen passer til likviditetsprofilen til de aktuelle forpliktelsene og investeringsstrategi. Likviditeten blir regelmessig vurdert som en del av kontroll og evalueringsprosessen.

Som en del av styrets rammer måler Nordea Liv hvordan likviditetsrisikoen blir påvirket under stress. Stresstesten definerer et scenario med tvungen avviking av en del av investeringsporteføljen og analyserer hvordan dette påvirker andel likvide eiendeler. Rammene sikrer at Nordea Liv investerer tilstrekkelig i likvide verdipapirer og Nordea Liv har bestått stresstestene som er gjennomført.

Nordea Liv foretar også likviditetsframskrivninger for å analysere og vurdere fremtidige likviditetsbehov på kortere og lengre sikt, både under normale og stressede markedsforhold.

Styring av likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko blir styrt gjennom rammene for sammensetningen av aktiva. Det er fastsatt minstekrav til likvide investeringer i porteføljer knyttet til garanterte produkter som sikrer at en hensiktsmessig del av porteføljene blir investert i likvide aktiva. For å overholde de daglige kravene til likviditet blir den kortsiktige likviditetsposisjonen kontrollert og estimert daglig.

Nordea Liv har en beredskapsplan for likviditet som beskriver hvordan selskapet skal håndtere endringer i forventede kontantstrømmer og hvordan selskapet skal opptre i situasjoner med begrenset likviditet. Beredskapsplanen vurderer behovet for en likviditetsbuffer og spesifiserer størrelsen og sammensetningen av en slik buffer. Alternative finansieringskilder og kostnadene forbundet med disse inngår også i planen.

Forventet fortjeneste i fremtidige premier

Nordea Livs forventede fortjeneste fra fremtidige premier var 4 010 millioner kroner per 31. desember 2022, endringer i de fremtidige premiene ikke har vesentlig innvirkning på selskapets likviditet.

C5 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er forbundet med direkte eller indirekte tap forårsaket av utilstrekkelige eller manglende interne rutiner, menneskelig svik, systemsvikt eller eksterne hendelser og inkluderer legal risiko. Alle aktivitetene i organisasjonen, alle utkontrakterte aktiviteter og all interaksjon med eksterne parter innebærer operasjonell risiko. Kapitalkravet for operasjonell risiko dekker også etterlevelsrisiko.

Måling av operasjonell risiko

Operasjonell risiko følges opp gjennom rammeverket for risikoappetitt, hendelsesrapportering og egenvurderingsprosesser. Verken eksponeringen for operasjonell risiko eller metodene for måling av operasjonell risiko har endret seg vesentlig i rapporteringsperioden.

Operasjonell risikoappetitt fastsettes av styret. Risikoappetitten er formulert som en ramme for operasjonelle tap, samt akseptable risikonivåer.

Selskapet følger opp uønskede hendelser løpende og har etablert rutiner som sikrer at hendelsene blir håndtert, dokumentert og rapportert på en forsvarlig måte, samt at kvalitetsforbedrende tiltak blir identifisert og implementert. Informasjon om hendelser inngår i regelmessige risikoreporter til ledergruppen, risikoutvalget og styret.

Egenvurdering av risiko og kontroll er en kontinuerlig prosess for å identifisere, vurdere og rapportere operasjonell risiko i virksomheten. Egenvurderingen sikter på å øke bevisstheten om risikoene i virksomheten, avdekke svakheter i kontrollene og legge til rette for prioritering av tiltak. Egenvurderingen fokuserer på eksisterende risikoer virksomheten er utsatt for, men omfatter også en analyse av fremvoksende og forventede risikoer som følge av strategiske endringer.

Som en forlengelse av egenvurderingen gjennomføres det stresstester av vesentlige operasjonelle risikoer. Stresstestene gjennomføres som scenarioanalyser, der utvalgte risikoer testes. Hensikten er å utfordre og utvide forståelsen av selskapets operasjonelle risikoer.

Styring av operasjonell risiko

Styringen av operasjonell risiko er proaktiv, med vekt på opplæring og bevisstgjøring og er en del av den daglige risikostyringen i virksomheten. Operasjonell risiko overvåkes ved hjelp av rutiner for regelmessige risikovurderinger og en systematisk, kvalitets- og risikofokusert endringsstyring.

Nordea har implementert et risiko- og etterlevelse opplæringsprogram som er obligatorisk for alle medarbeiderne i konsernet og bevisstgjør medarbeiderne om deres ansvar knyttet til operasjonell og etterlevelsrisiko. Programmet gjennomføres i form av e-læringsmoduler.

Nordea har etablert en standardisert prosess for godkjenning av endringer som sikrer at alle større endringer behandles på en ensartet måte. En risikobasert analyse gjennomføres i forbindelse med større endringer, formålet med analysen er å identifisere og dokumentere risikoer forbundet med endringen samt tilknyttede tiltak og sikre en systematisk oppfølging.

Tiltak identifisert i forbindelse med egenvurdering av risiko og kontroll følges opp for å sikre at de blir gjennomført på en forsvarlig måte og til rett tid. Egenvurderingen gir også input til scenarier som inkluderes i kontinuitets- og beredskapsplanene, disse planene testes hvert år for å sikre læring og beredskap.

C6 Andre vesentlige risikoer

Forretningsrisiko er risiko forbundet med forretningsmodellen, for eksempel knyttet til produktvalg, markedssegmenter, kundeatferd, distribusjonskanaler og lønnsomhet.

Forretningsrisiko kan oppstå som følge av feilaktig beslutninger eller manglende tilpasning til endringer i bransjen.

Forretningsrisiko håndteres hovedsakelig gjennom strategiprosessen, samt følges opp gjennom analyser av for eksempel markedet, salg og resultatdrivere.

Bærekraftsrisiko er risiko forbundet med klima- og miljømessige, sosiale og governance-relaterte forhold som kan ha negativ innvirkning på selskapets forretningsmodell. Nordea Liv har fokus på å integrere ansvarlighet og bærekraft i alt vi gjør og selskapets etiske retningslinjer fungerer som en rettesnor for hvordan virksomheten skal drives. Nordea Liv jobber målbevisst mot å reduserer klimaavtrykkene i investeringsporteføljene og har gjennom Net Zero Asset Owner Alliance forpliktet seg til at porteføljene skal være karbonnøytrale innen 2050.

Modellrisiko er forbundet med feil i eller feil bruk av modeller, og kan føre til negative effekter for solvenskapitaldekningen, økonomiske tap, dårlige beslutningstaking og tap av omdømme. Modellrisiko håndteres gjennom overordnede styringsprinsipper i form av policyer og retningslinjer, samt etablerte prosesser for endring og validering av modeller.

C7 Andre opplysninger

Selskapet har ingen annen vesentlig eller relevant informasjon enn det som fremkommer over.

D Verdssettelse for solvensformål

D Verdssettelse for solvensformål

Nordea Livs solvensbalanse er utarbeidet i samsvar med norske regnskapsregler, justert for kravene til verdssettelse i henhold til artikkel 75 i Solvens II-direktivet (2009/138/EC).

D1 Eiendeler

Verdivurderingsprinsippene i Solvens II-direktivet er i stor grad basert på International Financial Reporting Standards (IFRS) og eiendelene vurderes til virkelig verdi.

Finansregnskapet følger norsk GAAP, som i hovedsak samsvarer med IFRS, men der obligasjoner som holdes i porteføljer for å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg regnskapsføres til amortisert kost (IFRS 9).

Virkelig verdi defineres som den pris som ville blitt oppnådd ved salg av en eiendel eller betalt for å overføre en forpliktelse i en velordnet transaksjon under de gjeldende markedsforholdene i hovedmarkedet for eiendelen eller forpliktelsen, eventuelt i det mest fordelaktige markedet dersom det ikke finnes noe hovedmarked.

Det sterkest beviset på virkelig verdi er observerbare priser i et aktivt marked. Et aktivt marked er et marked der eiendeler og forpliktelser omsettes tilstrekkelig ofte og i tilstrekkelig volum til å gi løpende prisinformasjon. Det er hovedsakelig aksjer, samt enkelte noterte rentebærende verdipapirer og derivater som verdssettes basert på observerbare markedspriser.

Dersom observerbare priser ikke representerer faktiske eller regelmessige markedstransaksjoner, eller dersom observerbare priser ikke er tilgjengelige, beregnes virkelig verdi ved hjelp av egnede verdssettelsesmetoder. Verdssettelsesmetodene baserer seg på tilgjengelige markedspriser eller ikke observerbare parametere. Det er hoved-

sakelig rentebærende verdipapirer og aksjer og andeler i tilknyttet virksomhet, samt enkelte unoterte aksjer og derivater som verdssettes basert på verdssettelsesteknikker.

Verdivurderingsprinsippene som ligger til grunn for verdssettelsen i finansregnskapet er ytterligere beskrevet i note 1 i Nordea Livs årsrapport for 2024. Tabell D1.1 viser verdifastsettelsen av eiendeler i henhold til Solvens II og finansregnskapet.

Forskjell i verdivurdering mellom Solvens II og finansregnskapet er beskrevet under. Utover forskjellene som det redigjøres for under, kan verdien av enkelte kategorier i finansregnskapet og solvensbalansen være forskjellig som følge av reklassifisering av balanseposter i overensstemmelse med identifikasjonskodene som benyttes i Solvens II.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer som i finansregnskapet vurderes til amortisert kost skal i solvensbalansen vurderes til virkelig verdi. Virkelig verdi på disse investeringene fastsettes ved hjelp av de samme verdssettelsesmetodene som brukes for verdipapirer målt til virkelig verdi.

Aksjer og andeler i tilknyttet virksomhet

Aksjer og andeler i tilknyttet virksomhet som eies av selskapsporteføljen vurderes i finansregnskapet til kostpris. I solvensbalansen er verdien av egenkapitalen lagt til grunn som en tilnærming til virkelig verdi.

Andre eiendeler

Immaterielle eiendeler som i finansregnskapet vurderes til historisk kost justert for av- og nedskrivninger, vurderes i henhold til verdssettelsesprinsippene i Solvens II til null.

Tabell D1.1 Verdi av eiendeler i henhold til Solvens II og regnskap per 31. desember 2024

Eiendeler, NOK tusen	Solvens II	Finansregnskap	Prosent av eiendeler (solvens II)
Eiendeler knyttet til produkter med investeringsvalg			
Rentebærende verdipapirer	184 027 373	184 027 373	73,9 %
Investeringsfond	45 610 578	48 587 867	18,3 %
Derivater	11 288 320	11 288 320	4,5 %
Aksjer	3 386	3 386	0,0 %
Aksjer og andeler i tilknyttet virksomhet	112 590	112 590	0,0 %
Kontanter	6 181 655	6 181 655	2,5 %
Andre eiendeler	65 677	65 677	0,0 %
Sum eiendeler	1 825 200	1 447 285	0,7 %
Sum eiendeler	249 114 779	251 714 152	100 %

Tabell D2.1 Verdi av forpliktelser i henhold til Solvens II og regnskap per 31. desember 2024

Forpliktelser, NOK tusen	Solvens II	Finansregnskap	Prosent av all gjeld (solvens II)
Forsikringstekniske avsetninger	227 145 188	239 102 794	96,9 %
Derivater	71 843	71 843	0,0 %
Ansvarlig lån	2 830 000	2 830 000	1,2 %
Utsatt skatt	2 094 131	52 169	0,9 %
Andre forpliktelser	2 277 194	1 397 627	1,0 %
Sum forpliktelser	234 418 355	243 454 433	100 %

D2 Forsikringstekniske avsetninger

I solvensbalansen skal forsikringstekniske avsetninger vurderes til virkelig verdi. Ettersom det ikke eksisterer observerbare markedspriser for forsikringsforpliktelser fastsettes verdien ved hjelp av en verddivurderingsmodell.

Tabell D2.1 viser verdifastsettelsen av forpliktelser i henhold til Solvens II og finansregnskapet.

Verdssettelsesmetoden for forsikringstekniske avsetninger beskrives under, verdssettelsesmetoden for resterende forpliktelser er beskrevet i avsnitt D3.

Verdssettelse av forsikringstekniske avsetninger i finansregnskapet

Forsikringstekniske avsetninger knyttet til garanterte produkter verdssettes i finansregnskapet ved hjelp av en prospektiv metode. Diskonteringsrenten som benyttes tilsvarer kontraktens grunnlagsrente. Verdien av forsikringstekniske avsetninger knyttet til produkter med investeringsvalg motsvarer til enhver tid verdien av investeringsporteføljene som er tilordnet produktene.

Verdssettelse av forsikringstekniske avsetninger i henhold til Solvens II

Verdssettelsen av forsikringstekniske avsetninger knyttet til garanterte produkter baseres på stokastiske framskrivninger. Den stokastiske modelleringen utføres ved hjelp av risikoneøytrale scenarier generert i en økonomisk scenario-generator. Scenariene tar utgangspunkt i en risikofri rentekurve og kalibreres mot implisitt markedsvolatilitet utledet fra rente og aksjederivater for å sikre markedskonsistens. Produkter uten garantier verdssettes på deterministisk grunnlag.

Forsikringstekniske avsetninger vurderes til virkelig verdi basert på beste estimat av forpliktelser og risikomargin, metoden benyttes for alle produkter. Diskonteringsrenten som benyttes tilsvarer risikofri rentekurve som publisert av EIOPA. Tabell D2.2 presenterer et sammendrag av verdien på forsikringstekniske avsetninger.

Tabell D2.2 Verdssettelse av forsikringstekniske avsetninger per 31. desember 2024

NOK tusen	Solvens II	Regnskap
Beste estimat	223 314 133	-
Risikomargin	3 831 055	-
Sum forsikringstekniske avsetninger	227 145 188	239 102 794

Tabell D2.3 viser beste estimat av forpliktelser og risikomargin fordelt på bransjer.

Tabell D2.3 Beste estimat av forpliktelser og risikomargin per 31. desember 2024

NOK tusen	Beste estimat	Risikomargin
Garanterte produkter	47 225 219	1 219 655
Produkter med investeringsvalg	177 766 530	1 830 902
Dødsrisikoforsikring	-2 815 043	711 401
Uføreforsikring	1 141 090	58 966
Skadeforsikring	-3 663	10 132
Sum	223 314 133	3 831 055

Beste estimat av forpliktelser tilsvarer nåverdi av alle fremtidige kontantstrømmer knyttet til eksisterende kontrakter og omfatter både garanterte og diskresjonære ytelser. Diskresjonære ytelser er utbetalinger til kunden utover det som er garantert, tilsvarende framtidig overskuddsdeling.

Risikomarginen reflekterer kostnaden ved å holde kapital tilsvarende solvenskapitalkravet inntil porteføljen er avvirket. Risikomarginen tilsvarer 6 prosent av nåverdien av fremtidige kapitalkrav knyttet til risiko som ikke kan sikres. Det forutsettes at forsikringsrisiko og operasjonell risiko ikke kan sikres, mens markedsrisiko kan. Beregningen av risikomargin tar utgangspunkt i egnede risikodrivere for å estimere de fremtidige kapitalkravene.

I beregningen av forsikringstekniske avsetninger benytter Nordea Liv overgangsbestemmelse for forsikringstekniske avsetninger og volatilitetsjustering av rentekurven, overgangsbestemmelsen hadde dog ingen effekt per 31. desember 2024. Nordea Liv oppfyller kapitalkravet med og uten volatilitetsjusteringen.

Underliggende forutsetninger for beregningen av forsikringstekniske avsetninger

De viktigste forutsetningene som innvirker på verdssettelsen av forsikringstekniske avsetninger er utviklingen i rentekurven, avgang, dødelighet, levealder, uførhet, inntekter og kostnader. I tillegg har forutsetninger om fremtidige ledelsesbeslutninger og kontraktens grense en vesentlig effekt på verdssettelsen. Forutsetningene vurderes løpende.

Usikkerhet ved verdssettelse av forsikringstekniske avsetninger

Beregningen av beste estimat for forpliktelser og risikomargin innebærer vurderinger av usikre fremtidige hendelser. Nøyaktigheten i beregningen avhenger av kvaliteten på underliggende data og usikkerheten knyttet til forutsetningene.

Tabell D2.4 Effekt av permanente tiltak og overgangsordninger per 31. desember 2024

NOK tusen	Med volatilitetsjustering og overgangsbestemmelse for forsikringstekniske avsetninger	Med volatilitetsjustering, uten overgangsbestemmelse for forsikringstekniske avsetninger	Uten volatilitetsjustering og overgangsbestemmelse for forsikringstekniske avsetninger
Forsikringstekniske avsetninger	227 145 188	227 145 188	227 740 500
Ansvarlig kapital	17 526 424	17 526 424	17 079 940
Solvenskapitalkrav	7 778 383	7 778 383	7 972 661
Tellende ansvarlig kapital til dekning for solvenskapitalkravet	17 526 424	17 526 424	17 079 940
Minstekapitalkrav	2 606 341	2 606 341	2 715 157
Tellende ansvarlig kapital til dekning for minstekapitalkravet	14 907 286	14 907 286	14 482 565

En generell kilde til usikkerhet er utilstrekkelige data, som enten skyldes mangel på tilgjengelige data for å kunne utarbeide pålitelige prognoser for fremtidig utvikling eller at historiske data ikke er beskrivende for fremtiden. Nordea Liv bruker både interne og eksterne datakilder, samt ekspertvurderinger til å definere hensiktsmessige forutsetninger.

Usikkerheten knyttet til forsikringstekniske avsetninger er vurdert ved hjelp av følsomhetsanalyser av solvensposisjonen. Analysene omfatter sentrale risikokomponenter i solvensberegningen, blant annet renter, avgang og fremtidige inntekter.

Fordring knyttet til reassuransekontrakter og spesialforetak

Nordea Livs reassuransekontrakter følger prinsippene og retningslinjene som er fastsatt i selskapets strategi. Disse vurderes ikke som vesentlige og modelleres ikke eksplisitt i beregningen av beste estimat for forpliktelser. Katastrofereassuranse modelleres imidlertid direkte mot undermodulen for katastroferisiko i beregningen av solvenskapitalkravet.

Nordea Liv benytter seg ikke av spesialforetak.

D3 Andre forpliktelser

Andre forpliktelser verdsettes i henhold til norske regnskapsregler og justeres deretter i henhold til kravene i Solvens II. Forskjell i verdivurdering mellom Solvens II og finansregnskapet er beskrevet under.

Utsatt skatt

Utsatt skatt i finansregnskapet er beregnet på grunnlag av skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. De midlertidige forskjellene skyldes hovedsakelig gevinst-/tapkonto og merverdier på finansielle omløpsmidler i selskapsporteføljen, det vises til note 31 i årsrapporten for 2024 for ytterligere informasjon. I solvensbalansen inntas i tillegg netto skatteeffekt av verdiendring av eiendeler og forpliktelser ved overgang til Solvens II regelverket. Forskjellen knytter seg i hovedsak til verdivurderingen av obligasjoner til amortisert kost, immaterielle eiendeler og forsikringstekniske avsetninger. Utsatt skatt beregnes ved hjelp av gjeldende skattesats og måles til nominell verdi.

D4 Alternative verdsettelsesmetoder

I henhold til regelverket inkluderes informasjonen kun i den regelmessige tilsynsrapporteringen.

D5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen annen vesentlig eller relevant informasjon enn det som fremkommer over.

E Kapitalforvaltning

E Kapitalforvaltning

Overordnet prosess for kapitalstyring

Kapitalstyringen er beskrevet og illustrert i avsnitt B3 Risikostyringssystem. Kapitalstyringen er underlagt NLP Capital Policy som angir mål for solvensposisjon, samt rammer og nivåer for tidlig varsling. Policyen spesifiserer også hvilke tiltak som skal iverksettes ved et eventuelt brudd på interne eller regulatoriske rammer.

Rammen for solvenskapitaldekning i policyen gjenspeiler NLPs beslutning om å styre virksomheten med en buffer utover det regulatoriske kravet på 100 prosent. Dette er gjort for å sikre at selskapet kan absorbere en viss volatilitet i solvensposisjonen og har tilstrekkelig handlingsrom til å iverksette tiltak før selskapet er i brudd med det regulatoriske solvenskapitalkravet.

Vedtak om kapital i Nordea Liv fattes av ledergruppen og styret. Chief Risk Officer er ansvarlig for kontroll og rapportering av solvensposisjonen og tilhørende rammer. Sammensetningen av den ansvarlige kapitalen er økonomidirektørs ansvar.

Nordea Liv har tilfredsstilt de regulatoriske kravene til solvenskapitaldekning gjennom 2024.

E1 Ansvarlig kapital

Ansvarlig kapital utgjorde 17,526 milliarder kroner pr 31. desember 2024, en økning på 1 109 millioner kroner fra året før. Tabell E1.1 viser sammensetningen av den ansvarlige kapitalen.

Tabell E1.1 Ansvarlig kapital

Kapitalgruppe, NOK tusen	Kapitalpost	31.des.24	31.des.23
Kapitalgruppe 1	Ordinær aksjekapital	680 000	680 000
	Overkursfond	446 757	446 757
	Avstemmingsreserve	13 259 260	12 207 159
Kapitalgruppe 2	Ansvarlig lånekapital	2 830 000	2 830 000
	Risikoutjevningssfond	310 406	253 112
Kapitalgruppe 3	Utsatt skattefordel	0	0
Sum	Ansvarlig kapital	17 526 424	16 417 029

Alle postene i den ansvarlige kapitalen er tilgjengelige og uten restriksjoner. Kapitalgruppe 1 består av innskutt egenkapital og avstemmingsreserve. Overgangsbestemmelsen hadde ingen effekt på reserven pr. 31. desember 2024. Kapitalgruppe 1 utgjør 82 prosent av den ansvarlige kapitalen per 31. desember 2024.

Kapitalgruppe 2 består av ansvarlig lån og risikoutjevningssfondet. 0,8 milliarder kroner av den ansvarlige lånekapitalen er evigvarende, 2,0 milliarder kroner forfaller i august 2025. Ingen av kapitalpostene er underlagt overgangsbestemmelser.

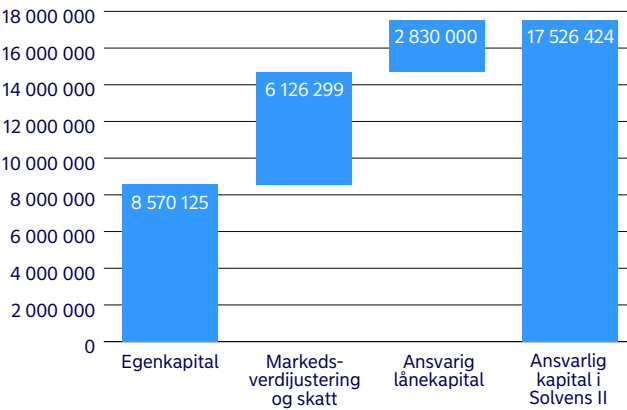
Tabell E1.2 viser hvordan avstemmingsreserven fremkommer. Reduksjonen i egenkapital i finansregnskapet er reflekterer en ekstraordinær dividend på 1 000 millioner kroner i desember 2024. Økningen i posten «Markedsverdijusteringer og skatt» skyldes i hovedsak utviklingen i finansmarkedet og endringer i modeller og forutsetninger.

Tabell E1.2 Avstemmingsreserve

NOK tusen	31.des.24	31.des.23
Forskjell mellom eiendeler og gjeld i solvensbalansen	14 696 424	13 587 029
- Egenkapital i finansregnskapet	8 570 125	9 218 796
- Markedsverdijusteringer og skatt	6 126 299	4 368 233
Innskutt egenkapital	-1 126 757	-1 126 757
Risikoutjevningssfond	-310 406	-253 112
Avstemmingsreserve	13 259 260	12 207 159

Markedsverdijusteringer vedrører justering for obligasjoner til amortisert kost, forsikringstekniske avsetninger og immaterielle eiendeler, samt skatteeffekten av justeringene. Disse justeringene utgjør sammen med den ansvarlige lånekapitalen forskjellen mellom egenkapitalen i finansregnskapet og den ansvarlige kapitalen i Solvens II.

Figur E1.1 Forklaring av forskjell mellom egenkapital og ansvarlig kapital

Tellende ansvarlig kapital til dekning av kapitalkravet var 17,5 milliarder kroner, mens tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekapitalkrav var 14,9 milliarder kroner.

Tabell E1.3 Tellende ansvarlig kapital per 31. desember 2024

NIVÅ, TSEK	Solvenskapitalkrav	Minstekapitalkrav
Kapitalgruppe 1	14 386 018	14 386 018
Kapitalgruppe 2	3 140 406	521 268
Kapitalgruppe 3	0	0
Sum	17 526 424	14 907 286

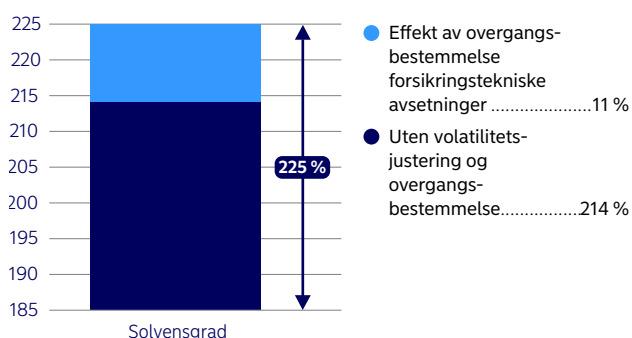
E2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav

Nordea Liv beregner solvenskapitalkravet etter standardmetoden. Volatilitetsjusteringen benyttes i beregningen av solvensposisjonen.

Overgangsbestemmelsen for tekniske avsetninger hadde ingen effekt på solvens.

Nordea Livs solvenskapitaldekning var 225 prosent per 31. desember 2024. Om selskapets generalforsamling godkjenner å utbetale årets resultat tilsvarende 1 273 millioner kroner som dividend blir solvens redusert til 209 prosent. Figur E2.1 viser effekt av volatilitetsjusteringent.

Figur E2.1 Effekt av volatilitetsjustering og overgangsbestemmelser per 31. desember 2024

Nordea Livs solvenskapitalkrav var 7,9 milliarder kroner per 31. desember 2024, en økning på 0,38 milliarder kroner fra året før. Utviklingen skyldes primært økt avgangsrisiko og markedsrisiko, drevet av endringer i finansmarkedet og endringer i eksponering og modell primært drevet av innføringen av bufferfond.

Solvenskapitalkravet beregnes på bakgrunn av markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko, kapitalkravet for hver risikomodul er vist i tabell E2.1.

Tabell E2.1 Solvenskapitalkrav per 31. desember 2024

Risikomodul, NOK tusen	SCR
Markedsrisiko	10 911 566
Livsforsikringsrisiko	9 092 874
Helseforsikringsrisiko	646 488
Motpartsrisiko	1 096 859
Diversifisering	-5 292 870
Basiskrav til solvenskapital	16 454 918
Operasjonell risiko	300 147
Tapsabsorberende effekt av tekniske avsetninger	-6 383 889
Tapsabsorberende effekt av skatt	-2 592 794
Solvenskapitalkrav	7 778 383

Nordea Livs minstekapitalkrav var 2,5 milliarder kroner per 31. desember 2024, en økning på 120 millioner kroner fra året før. Grunnlaget for beregningen er vist i tabell E2.2. Minstekapitalkravet er drevet av avsetningene for garanterte produkter.

Tabell E2.2 Minstekapitalkrav per 31. desember 2024

Beregning av minstekapitalkrav, NOK tusen	
Lineært minstekapitalkrav	2 606 341
Solvenskapitalkrav	7 778 383
Øvre grense minstekapitalkrav	3 500 272
Nedre grense minstekapitalkrav	1 944 596
Samlet minstekapitalkrav	2 606 341
Absolutt nedre grense for minstekapitalkrav	47 754
Minstekapitalkrav	2 606 341

E3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet

Nordea Liv benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko i beregningen av solvenskapitalkravet.

E4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller

Nordea Liv benytter ikke interne modeller.

E5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

Nordea Liv har tilfredsstilt solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet med og uten overgangsbestemmelser gjennom 2024.

E6 Andre opplysninger

I henhold til aksjeloven skal Nordea liv som et livsforsikrings- og pensjonsforetak offentlig redegjøre for hovedelementene i foretaket sin investeringsstrategi. Dersom selskapet benytter eksterne parter til å forvalte aksjer, skal selskapet offentliggjøre hovedelementene i slike avtaler. De neste avsnittene beskriver hovedelementene i Nordea Livs investeringsstrategi og generelle hovedelementer i avtaler med eksterne forvaltere av aksjer.

Offentliggjøring av investeringsstrategi

Nordea Liv tilbyr langsiktig sparing og forsikringsprodukter som har som ambisjon å inspirere og muliggjøre finansiell trygghet for våre kunder. NLP sitt mål er å maksimere den langsiktige risikojusterte avkastningen på en ansvarlig måte. Selv om de ulike investeringsvalgene NLP tilbyr har ulik profil og durasjon på forpliktelsene så har vi noen grunnleggende prinsipper som ligger til grunn for investeringsfilosofien og -strategien i investeringsvalgene. To hovedprinsipper er at investeringsprofilene skal være diversifiserte og at vi integrerer bærekraftsfaktorer i investeringsbeslutningene. Vi tror at det å integrere vurderinger av miljø-, sosiale og selskapsstyringsspørsmål i investeringsbeslutningene bidrar til attraktiv langsiktig risikojustert avkastning både ved å redusere risiko på lang sikt og ved å finne fremtidige vinnere med bærekraftige forretningsmodeller. NLP investerer både i aktive og passive strategier. Noen investeringsvalg har utelukkende passive strategier, andre en miks av aktive og passive strategier.

NLP benytter både eksterne og interne forvaltere, og aktive og passive strategier, for slik å kunne diversifisere porteføljene og bygge opp de beste investeringsvalgene. Vi samarbeider tett med Nordea Asset Management hva gjelder integreringen av bærekraft i våre interne mandater. Når vi velger eksterne forvaltere er forvalterens villighet og evne til å ta hensyn til ESG i investeringsprosessen et viktig kriterium i utvelgelsesprosessen vår.

Bruk av forvaltere

Nordea Liv benytter flere ulike forvaltere når vi gjør aksjeinvesteringer. Det meste gjøres gjennom å investere i fond.

Som en del av Nordea-gruppen har NLP naturlig nok et tett forhold til Nordea Funds og Nordea Investment Management og disse er de to største forvalterne NLP benytter.

NLP betaler våre forvaltere gjennom vanlige forvaltningshonorarer. Når vi utsteder mandater setter NLP imidlertid rammer og retningslinjer for hvordan mandatet skal forvaltes. Dette blir fulgt opp gjennom rapporter og møter med forvalterne. Rammer og retningslinjer blir utformet på en slik måte at man sikrer at mandatene forvaltes i henhold til NLP sin investeringsstrategi.

Når NLP investerer i offentlig handlede fond, har vi ikke noen mulighet til å diktere fondene sin strategi. I stedet velger vi fond og forvaltere som passer inni NLP sin strategi. Før vi investerer med en forvalter i et av NLP sine investeringsvalg vil det alltid bli vurdert hvordan forvalteren jobber med ESG og selskapsstyring og om de aktivt engasjerer seg i slike spørsmål i selskapene de investerer i. Selv om ikke alle våre investeringsvalg har et spesifikt bærekraftig fokus, krever NLP at alle forvaltere vi benytter har en policy for selskapsstyring og at de inkluderer ESG-vurderinger i sin investeringsprosess fordi vi ser dette som en viktig faktor i å generere langsiktig avkastning. Vi foretrekker også forvaltere som aktivt engasjerer seg i selskapene de investerer i.

NLP følger opp avkastningen og evaluerer forvalterne regelmessig i forhold til finansielle og ikke-finansielle aspekter, herunder bærekraft og aktivt eierskap. NLP har regelmessige møter med forvalterne som benyttes i våre investeringsvalg og adresserer eventuelle spørsmål knyttet til forvaltningen av fondene vi investerer i. Skulle evalueringen danne grunnlag for noen bekymringer, så vil disse følges opp med forvalter som forventes å respondere og justere forvaltningen innen rimelig tid, hvis ikke vil salg bli vurdert.

